

ПрАТ ВНЗ « МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Придунайська філія

Кафедра економіки та менеджменту .

МАУП

Затверджую:
Директорка ПФ ПрАТ «ВНЗ МАУП»

д.п.н. проф. Тамара ГУМЕННИКОВА
“04” вересня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
економіки та менеджменту
Протокол № 08-01 від 30 серпня 2024 р.
Завідувач кафедри
К.е.н., доц.

Лілія БОДЕНЧУК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК43 Основи корпоративного управління

спеціальності:

073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня:

бакалавр
(шифр і назва спеціальності)

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Куля Ірина Федорівна ст.викладачка кафедри економіки та менеджменту

Викладач:

Куля Ірина Федорівна ст.викладачка кафедри економіки та менеджменту

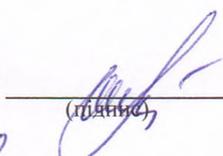
Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки та менеджменту

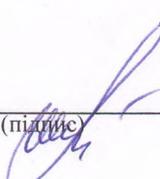
Протокол 08-01 від 30 серпня 2024

Завідувач кафедри к.е.н. доцент Лілія БОДЕНЧУК
(підпис)

Силабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми 073 «Менеджмент»

30.08.2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми к.е.н. доц. Ліганенко І.В.
(підпис)

Силабус перевірено к.е.н. доц. Ліганенко І.В.
(підпис)

30.08.2024 р.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

Загальні відомості

Назва дисципліни	Основи корпоративного управління
Викладач (-і)	Куля Ірина Федорівна
Портфоліо викладача (-ів)	http://izmail.maup.com.ua/
Контактний тел.	067-519-24-21
E-mail:	menedzmentuk@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua
Консультації	Консультації згідно графіку

1. Анотація

Програма дисципліни «Основи корпоративного управління» передбачає системне викладення основ теорії та практики управління корпоративними підприємствами в умовах ринкової економіки.

Головна мета корпоративного управління полягає в залученні громадян до системи управління власністю, підвищенні ефективності господарської діяльності корпоративізованих організацій та підприємств.

В даному курсі управління діяльністю підприємств корпоративного типу розглядається з погляду особливостей управління корпоративними структурами в інтересах інвесторів, менеджерів, працівників даних структур, державних регулюючих і контролюючих організацій.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає в отриманні менеджерами теоретичних і практичних знань з питань формування функціонування та розвитку корпоративних формуваль, набутті необхідних навичок і вмінь корпоративного управління та оволодіння корпоративною культурою підприємницької діяльності.

Навчальною програмою дисципліни «Основи корпоративного управління» передбачено вирішення таких **завдань**:

- ознайомитися з сутністю та принципами корпоративного управління
- з метою формування економічного мислення щодо раціонального
- господарювання в умовах ринкових економічних відносин;
- набути необхідних навичок і вмінь корпоративного управління;
- оволодіти корпоративною культурою підприємницької діяльності.

3. Формат курсу:

очний (*offline*)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Таблиця 2

Компетентність	Ступінь сформованості
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері організації трудових процесів або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті. ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК16 Здатність реагувати на зміни в міжнародному економічному середовищі та адаптуватись до них на основі використання новітніх підходів міжнародного менеджменту
Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції	ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту. ФК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. ФК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності. ФК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

- ПРН – 9 Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.
- ПРН – 10 Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.
- ПРН – 14 Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.
- ПРН – 15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
- ПРН – 17 Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

5. Опис навчальної дисципліни:

Таблиця 3

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
<i>Основи корпоративного управління</i>	
Курс	4
Семестр	8
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	90
Лекції	20
Практичні та семінарські заняття	20
Самостійна робота	50
Форма семестрового контролю	<i>Екзамен</i>

6. Статус дисципліни:

Обов'язкова дисципліна професійної підготовки (шифр ОК43)

7. Пререквізити:

Освітні компоненти, які передують вивченню:

1. Менеджмент;
2. Основи підприємницької діяльності;
3. Теорія і організація управління;
4. Основи управління бізнесом.

Освітні компоненти для яких є базовою:

1. Стратегічне управління;
2. Діагностика діяльності підприємства;
3. Управління конкурентоспроможністю.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт
2. Microsoft PowerPoint - візуалізація даних Microsoft Power BI - аналітика та візуалізація даних
3. Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран.

9. Політика курсу:

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ»МАУП).

Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при

використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

10. Зміст дисципліни:

Таблиця 4

№ теми	Назва теми	денна форма			
		всього	в тому числі		
			л	пр	с.р.
МОДУЛЬ 1					
ЗМ 1. Базові основи корпоративного управління					
1	Суть корпоративного управління, його суб'єкти та об'єкти	8	2	0,5	5,5
2	Законодавча та нормативна база створення корпоративних структур	9	2	1,5	5,5
3	Структура управлінських органів корпоративних утворень та принципи їх функціонування	11	2	2	7
	Разом по ЗМ 1	28	6	4	18
ЗМ 2. Формування і реалізація корпоративних інтересів					
4	Особливості й організаційно-правові ознаки корпоративних структур	9	2	1	6
5	Проектування корпоративних структур	9	2	1	6
6	Управління капіталом у корпораціях	14	4	2	8
	Разом по ЗМ 2	32	8	4	20
ЗМ 3. Корпоративні інститути та проблеми захисту прав власності					
7	Державне регулювання корпоративного сектору	9	2	1	6
8	Управління державними корпоративними правами	9	2	1	6
9	Особливості антикризового управління в корпораціях	10	2	2	6
	МКР	2		2	
	Разом по ЗМ 3	30	6	6	18
	Разом по модулю 1	90	20	20	50

11. Система оцінювання навчальних досягнень

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт:

Таблиця 6

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
1	2
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

1	2
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Доповнення виступу:

- 2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.
- 1 бал – отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку

Суттєві запитання до доповідачів:

- 2 бали – отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми
- 1 бал – отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (за темами):

Програмою курсу визначено перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Студентам пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми на останніх сторінках опорного конспекту лекцій.

1 бал нараховуються студентам, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст.

Критерії оцінювання СРС:

- змістовність – 3 бали
 - відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.
- Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів**.

Критерії оцінювання ІНДЗ:

- Слайди до презентації – 5 балів
- Повнота розкриття теми – 10 балів
- Якість інформації – 5 балів

- Самостійність та креативність – 10 балів
- Максимальна кількість балів - 30 балів.**

12. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Таблиця 7

Критерії підсумкового модульного оцінювання знань студентів

Письмова контрольна робота (або тестування)	Критерії оцінювання
1	2
23-25	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання
20-24	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань
15-20	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
7-15	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-6	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

13. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену в обсязі начального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни «Основи корпоративного управління» в терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Форма проведення екзамену, зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), кількість балів, яку може одержати студент, вагомість співвідношення видів оцінювання визначаються кафедрою економіки та менеджменту.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання з програмного матеріалу навчальної дисципліни і набуття певних компетентностей в цілому:

- володіння теоретичними знаннями про корпоративне управління;
- здатності системного творчого використання набутих знань;
- уміння використовувати знання для розв'язання практичних завдань з питань корпоративного управління;
- повнота, якість і точність виконання розрахунків тощо..

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Основи корпоративного управління» здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності, поточного контролю та екзамену.

Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

З метою забезпечення об'єктивності оцінок та прозорості контролю набутих студентами знань, вмінь та навичок, семестровий контроль (екзамен) здійснюється в комбінованій формі: письмовий - за екзаменаційними білетами або з використанням тестових форм та комп'ютерних технологій та співбесіда із студентом.

14. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю

1. Поняття корпоративного управління.
1. Принципи сучасного корпоративного управління.
2. Акціонерне товариство як організаційна форма корпоративного управління.
3. Проблеми формування корпоративної культури в Україні.
4. Нормативно-правове регулювання діяльності корпоративних структур, їх класифікація.
5. Законодавство, що регулює діяльність акціонерного товариства.
6. Правові основи діяльності акціонерного товариства.
7. Моделі корпорацій.
8. Корпоративна реструктуризація економіки України.
9. Цілі діяльності акціонерного товариства.
10. Переваги та недоліки акціонерного товариства.
11. Система управління акціонерним товариством.
12. Порядок формування органів управління акціонерним товариством.
13. Особливості управління публічним та приватним акціонерним товариством.

14. Види акціонерних товариств.
15. Сутність публічного та приватного акціонерного товариства.
16. Власники та учасники акціонерного товариства.
17. Статутний фонд акціонерного товариства.
18. 19. Загальні збори акціонерів як вищий орган управління.
19. Порядок скликання та проведення загальних зборів.
20. Виключна компетенція загальних зборів.
21. Цілі створення акціонерного товариства.
22. 21. Зміст Установчого договору та Статуту акціонерного товариства.
23. Порядок складання та оформлення Установчого договору.
24. Формування статутного фонду акціонерного товариства.
25. Виконавчий орган публічного акціонерного товариства.
26. Роль та повноваження Ревізійної комісії акціонерного товариства.
27. Призначення та функції Наглядової ради у акціонерному товаристві.
28. Реструктуризація та перереєстрація товариства.
29. Фінансові відносини в процесі створення, функціонування, реорганізації та ліквідації акціонерних товариств.
30. Фінансові аспекти корпоративного управління.
31. Емітенти цінних паперів на фондовому ринку.
32. Види цінних паперів акціонерного товариства.
33. Роль Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
34. Порядок розподілу прибутку та покриття збитків акціонерного товариства.
35. Стан і напрями розвитку корпоративного контролю в Україні.
36. Сутність корпоративних прав держави.
37. Забезпечення захисту прав власності акціонерів у чинному законодавстві України.
38. Державна корпоративна політика.
39. Механізм управління державними корпоративними правами.
40. Обмеження держави щодо корпоративного управління.
41. Акції та корпоративні облігації як інструменти довгострокового фінансування.
42. Операції корпорацій з власними акціями та облігаціями.
43. Використання корпораціями комерційних та похідних цінних паперів.
44. Державне регулювання випуску та обігу корпоративних цінних паперів.
45. Розвиток ринку корпоративних цінних паперів в Україні.
46. Основні фактори та ознаки кризових явищ в економіці та в системі управління корпоративних підприємств.
47. Економічний механізм виникнення кризового стану корпоративного підприємства.
48. Аналіз можливостей, ресурсів і ризиків підприємства.
49. Стратегічне планування як інструмент попередження кризи.
50. Сформування груп антикризового управління акціонерного товариства.

51. Які основні принципи корпоративного управління сприяють запобіганню корупції та забезпеченню доброчесності в діяльності компаній?
52. Як забезпечити прозорість у прийнятті рішень на рівні ради директорів та вищого керівництва компанії?
53. Які механізми внутрішнього контролю можуть бути використані для запобігання корупційним діям у корпорації?
54. Які етичні стандарти слід дотримуватися при формуванні корпоративної політики щодо конфліктів інтересів?
55. Як дотримання принципів доброчесності впливає на репутацію та фінансову стабільність компанії?
56. Які заходи можуть бути вжиті для забезпечення прозорості фінансової звітності та уникнення корупційних ризиків?
57. Які етичні проблеми можуть виникати у процесі корпоративного злиття та поглинання? Як їх уникнути?
58. Як забезпечити дотримання антикорупційного законодавства у діяльності міжнародних корпорацій?
59. Які принципи корпоративної соціальної відповідальності сприяють запобіганню корупції та забезпеченню етичної поведінки компанії?
60. Які методи оцінки ефективності антикорупційних заходів можуть бути використані у корпоративному управлінні?

15. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Рекомендовані джерела (література):

1. Андріїв М.М. Корпоративна культура, соціальна відповідальність та лідерські вміння керівника як фактори результативності трансформації компетенцій органу публічного управління // Ефективність державного управління. – 2019. – Вип. 4 (61). – С. 74-82.
2. Гордієнко Н.І. Вартісно-орієнтований підхід до діагностики рівня економічної безпеки підприємства на основі моделі EVA / Н.І. Гордієнко, Т.В. Гордієнко, Т.В. Азарова // Економіка і суспільство. – 2019. – Вип. 20. – С. 168–172.

3. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 № 514-VI (Редакція станом на 16.08.2020)
4. Заруцька О. П. Сучасні тенденції розвитку корпоративного управління у банках / О.П. Заруцька О. В. Соседка, В. Ф. Міняйло // Науковий погляд: економіка та управління. – 2019. – № 4 (66). – С.103 – 110.
5. Іоргачова М. І., Ковальова О. М., Коцюрубенко Г. М. Вартісноорієнтоване управління в системі корпоративного управління компанією. Економіка та держава. – 2020. – № 5. – С. 111–115.
6. Канцур І. Г. Реформування корпоративного менеджменту в контексті міжнародного бізнесу [Електронний ресурс] / І. Г. Канцур, М. А. Нізельська // Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби. – 2020. – № 1-2. – С. 114–126.
7. Попик М.М., Шулла Р.С., Ханас У.Я. Корпоративна культура підприємств сфери туризму та індустрії гостинності: сутнісноструктурний аналіз // Інфраструктура ринку. – Випуск 44. – 2020. – С. 112-119.
8. Россо М.В., Осецький В.Л., Каніщенко О.Л. Аналіз впровадження корпоративного управління у світовому економічному просторі // Бізнесінформ. – №3. – 2019. – С. 51-62.
9. Телічко Н.А., Махортов Ю.О. Удосконалення корпоративного управління підприємством // V Міжнародна науково-практична конференція, Одеса, ОДАБА, 14-15 травня, 2020. С. 210-214.